

TARIMSAL ÜRETİMİN PLANLANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, tarımsal üretimin planlamasına yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri üretiminde tarım havzası veya işletme bazında üretimin planlanmasına esas iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik; 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 7 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

- MADDE 4-** (1) Bu Yönetmelikte geçen;
- a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
 - b) Bakanlık kayıt sistemi: Bakanlık tarafından oluşturulan ve çiftçiler ile tarımsal üretime ilişkin verilerin kayıt altına alındığı tüm tarımsal veri tabanlarını,
 - c) Balıkçı gemisi: Ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapmak üzere Bakanlıkça ruhsatlandırılmış gemileri,
 - ç) Bitkisel üretim: Tek yıllık ve çok yıllık bitki türlerinde toprak, su ve biyolojik kaynaklar ile birlikte tarımsal girdiler kullanılarak yapılan üretimi,
 - d) **(Değişik:RG-2/7/2025-32944)** Coğrafi bilgi sistemi (CBS): Her türlü coğrafi verinin; üretilmesi, temini, depolanması, işlenmesi, yönetilmesi, analiz edilmesi, paylaşılması, sunulması ve güncel tutulması için gerekli olan donanım, yazılım, insan kaynağı, standartlar ve yöntemler bütünü,
 - e) Çiftçi: Mal sahibi, kiracı, yarıcı veya ortakçı olarak devamlı veya en az bir üretim dönemi veya yetiştirme devresi tarımsal üretim yapan gerçek ve tüzel kişileri,
 - f) **(Değişik:RG-2/7/2025-32944)** e-Devlet Kapısı: e-Devlet hizmetlerinin son kullanıcıya farklı erişim kanallarından tek noktadan bütünleşik olarak sunulduğu ortak elektronik platformu,
 - g) Hayvansal üretim: Canlı hayvan türlerinde toprak, su ve biyolojik kaynaklar ile birlikte tarımsal girdiler kullanılarak yapılan hayvansal ürün/hayvansal yan ürün üretimini,
 - ğ) İl/ilçe keşif komisyonu: 27/5/2014 tarihli ve 29012 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde tanımlanan il/ilçe keşif komisyonunu,
 - h) İl/ilçe müdürlüğü: Bakanlık il/ilçe müdürlüğünü,
 - ı) İl tahkim komisyonu: Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde tanımlanan il tahkim komisyonunu,
 - i) İlçe tahkim komisyonu: Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde tanımlanan ilçe tahkim komisyonunu,
 - j) İl/ilçe tespit komisyonu: Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde tanımlanan il/ilçe tespit komisyonunu,
 - k) Kurul: Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesine göre kurulan Tarımsal Üretim Planlanması Kurulunu,
 - l) Su ürünleri: 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu kapsamına giren hayvanlar hariç olmak üzere denizlerde ve iç sularda bulunan bitkiler ile hayvanlar ve bunların yumurtalarını,
 - m) Su ürünleri yetiştiriciliği: Yetiştiricilik tesislerinde, kendine özel şartlarda yapılan, su ürünlerini üretme ve/veya büyütme (besicilik) faaliyetini,
 - n) Tarım arazisi: Toprak, topografya ve iklimsel özellikleri tarımsal üretim için uygun olup hâlihazırda tarımsal üretim yapılan veya yapılmaya uygun olan veya imar, ihya, ıslah edilerek tarımsal üretim yapılmaya uygun hale dönüştürülebilen arazileri,

o) Tarım havzaları: Tarımsal faaliyetlerde kullanılmak üzere kendi sınırları içerisinde benzer ekolojik şartları taşıyan, birbirinin devamı niteliğinde bulunan, adları ve sınırları Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenen tarım alanlarını,

ö) Tarım parseli: Tarım arazisi sınırları içerisinde kalan ve salt tarımsal üretim faaliyeti gerçekleştirilen her bir arazi parçasını,

p) Tarımsal üretim: Toprak, su ve biyolojik kaynaklar ile birlikte tarımsal girdiler kullanılarak yapılan bitkisel, hayvansal, su ürünleri, mikroorganizma ve enerji üretimini,

r) (Değişik:RG-2/7/2025-32944) İl planlama kurulu: 7 nci maddeye göre ilde kurulan üretim planlaması il kurulunu,

s) Tohumluk: Bitkilerin çoğaltımı için kullanılan tohum, yumru, fide, fidan, çelik gibi generatif ve vejetatif bitki kısımlarını,

ş) Üretim yılı: Tek yıllık ürün türleri için ürünün hasat edildiği yılı, çok yıllık ürün türleri için ekim dikim tarihi ile son hasat tarihi arasındaki her bir yılı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görevli Kurum ve Kuruluşlar

Görevli birimler

MADDE 5- (1) Bu Yönetmelikte anılan tarımsal üretimin planlanması uygulamaları, Bakanlığın ilgili merkez ve taşra teşkilatları ile Kurul, (Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944) il planlama kurulları, il/ilçe tahkim komisyonları, il/ilçe keşif komisyonları ve il/ilçe tespit komisyonları tarafından yürütülür.

Kurulun oluşumu, görevleri, çalışma usul ve esasları

MADDE 6- (1) Tarımsal üretimin öngörülebilir ve yönetilebilir olmasını temin etmek amacıyla Bakan tarafından görevlendirilecek bakan yardımcısı başkanlığında; Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü, Bitkisel Üretim Genel Müdürü, Devlet Su İşleri Genel Müdürü, Hayvancılık Genel Müdürü, Bakanlık Strateji Geliştirme Başkanı, (Ek ibare:RG-2/7/2025-32944) Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü ve Tarım Reformu Genel Müdürünün üyesi olduğu Tarımsal Üretimin Planlanması Kurulu oluşturulur.

(2) İhtiyaç duyulması halinde Kurul toplantılarına katılmasında yarar görülen kurum ve kuruluşlar, üniversiteler, ürün konseyleri, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşlarından Kurula temsilci davet edilebilir.

(3) Kurul, başkanın çağrısı üzerine yılda en az iki kez salt çoğunluk ile toplanır. Kurul kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır. Kurul kararları, Bakan onayı ile yürürlüğe girer.

(4) Kurul raporluluğu ve sekreteryası Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

(5) Kurulun görevleri şunlardır:

a) Kurul, üretimden sorumlu Bakanlık birimlerinin teklifi üzerine üretim planlamasına konu ürün veya ürün gruplarını belirleyerek değerlendirir.

b) Tarımsal üretim planlamasına esas olmak üzere üretim dönemleri itibarıyla ürün veya ürün grupları ile asgari ve azami üretim miktarlarını belirler.

c) Mevcut sosyo-ekonomik koşulları, üretim maliyetlerini ve gelir düzeyini, uluslararası gelişmeleri, iç ve dış ticareti, tarım ve gıda sektörünün mevcut durumunu ve gelişme trendi ile çevre faktörlerini dikkate alarak bütüncül yaklaşımla tarım, tarımsal sanayi ve kırsal kalkınmada entegrasyonu sağlayacak yönlendirmeleri yapar.

ç) Kurul, arz güvencesinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması ve tarımsal üretimin geliştirilmesi için iklim değişikliğini de dikkate alarak uygun ekolojilerde arz ve talep miktarı ile yeterlilik oranına göre tarımsal üretim planlaması yapar.

d) Kurul, üretim planlamasını tarımsal faaliyet alanlarına göre havza veya işletme bazında belirler.

İl planlama kurulu oluşumu, görevleri, çalışma usul ve esasları (Değişik başlık:RG-2/7/2025-32944)

MADDE 7- (1) İl bünyesinde Valilik oluru ile **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu oluşturulur. **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu; vali yardımcısı başkanlığında aşağıdaki üyelerden oluşur:

- a) Bakanlık il müdürü.
- b) **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** Bakanlık il müdürlüğünden ilgili müdür yardımcısı, üretim planlaması çalışmalarının koordinasyonundan sorumlu şube müdürü ile üretimden sorumlu şubelerden en az iki şube müdürü ve tarımsal üretim planlama birim sorumlusu.
- c) Bakanlık araştırma enstitüsünden, ilde enstitü bulunmaması durumunda en yakın araştırma enstitüsünden bir temsilci.
- ç) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün ilde bulunan yetkili bir temsilcisi.
- d) Büyükşehirlerde büyükşehir belediyesinden, diğer illerde il özel idare genel sekreterliğinden yetkili bir temsilci.
- e) İlde bulunan ziraat, veterinerlik ve su ürünleri alanında faaliyette bulunan fakültelerden birer öğretim üyesi.

f) Ziraat odasından yetkili bir temsilci.

g) Ticaret borsasından yetkili bir temsilci.

ğ) **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** İl genelinde bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri alanlarında faaliyet gösteren, 28/11/2023 tarihli ve 32383 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında öncelikle birinci derece tarımsal örgüt belgesi alan en fazla üyeye sahip üretici birliği, yetiştirici birliği, kooperatif veya derneklerden her bir faaliyet alanı için bir kişiden fazla olmamak üzere en fazla üç temsilci.

(2) Bakanlık gerektiğinde **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu toplantılarına temsilci gönderebilir. **(Ek cümle:RG-2/7/2025-32944)** İl planlama kurulu, ihtiyaç duyulması halinde diğer üretici birliği, yetiştirici birliği, avcı birliği, kooperatif veya derneklerden kurul toplantılarına temsilci davet edebilir. **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu sekreteryası il müdürlüğü tarafından yürütülür.

(3) **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu, başkanın çağrısı üzerine salt çoğunluk ile toplanır. İhtiyaç durumuna göre yeter sayıda toplantı yapar. Toplantılarda **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır.

(4) Su kısıtı, sosyo-ekonomik koşullar, pazarlama olanakları, örgütlülük durumu, tarımsal altyapı, tarımsal sanayi durumu, depolama ve işleme kapasitesi, çiftçilerin mevcut alet ve ekipman varlığı, sulama durumu, münavebe, iş gücü olanakları, mera varlığı, otlatma kapasitesi, hayvan varlığı, su ürünleri üretim potansiyeli ve çiftçi deneyimleri göz önüne alınarak hazırlanacak rapor doğrultusunda ürün veya ürün gruplarında, üç yıllık dönemleri kapsayacak şekilde havza veya işletme bazında her yıl üretim planını hazırlar.

(5) Bu maddenin dördüncü fıkrasında yapılan değerlendirme neticesinde bitkisel üretim alanında sulama durumunu göz önüne alarak, sulanan alanlarda en az üçlü, kuru alanda ise en az ikili münavebeyi içeren ekim nöbeti planı hazırlar ve Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne sunar.

(6) **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu tarafından hazırlanacak planların ve raporlamaların tarihi ve bildirim takvimi Bakanlığın üretimden sorumlu ilgili birimlerince belirlenir.

(7) **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu aldığı kararları Bakanlığa sunar ve bu kararlar Kurul tarafından uygun görülmesi halinde yürürlüğe girer. **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu, Kurul kararı doğrultusunda iş ve işlemleri yürütür.

il/ilçe müdürlüklerinin görevleri

MADDE 8- (1) İl müdürlüğü, **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu kararları ile üretim planlamasına ilişkin teklifleri ilgili Bakanlık birimlerine iletir.

(2) İl müdürlüğü, Kurul kararı doğrultusunda il geneline ait üretim planlamasını uygular.

(3) İl müdürlüğü, üretim planlaması çalışmalarının sekretaryasını, koordinasyonunu, yürütülmesini, izlenmesini, değerlendirilmesini ve duyurulmasını sağlar.

(4) İl/ilçe müdürlüğü, üretim planlamasına esas olmak üzere belirlenen takvim doğrultusunda çiftçi başvurularını alır.

(5) İl/ilçe müdürlüğü, üretim izni başvurularını başvuru tarihinden itibaren on beş gün içerisinde değerlendirir ve planlamaya aykırı sonucu çiftçiye bildirir. Bildirim yapılmayan çiftçinin başvurusu onaylanmış sayılır.

(6) İl/ilçe müdürlüğü, tarımsal üretim planlamasına esas başvuruları Bakanlık ilgili kayıt sistemlerine kayıt eder.

(7) İl/ilçe müdürlüğü, üretim iznine esas kontrol planı hazırlayarak kontrol işlemlerini yürütür.

(8) İl/ilçe müdürlüğü, her üretim yılında, yerinde ve/veya teknik kontrol yapmak suretiyle tarımsal faaliyet alanlarına göre tarım işletmelerini kayıt altına alır.

(9) İl/ilçe müdürlüğü, bu Yönetmelikte belirtilen komisyonlar tarafından alınan kararların uygulanmasını sağlar, ilgili kişi ve kurumlara tebliğ ederek takibini yapar.

(10) İl/ilçe müdürlüğü, bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar hakkında gerekli işlemlerin yapılmasını temin eder.

İl/ilçe tahkim komisyonlarının görevleri

MADDE 9- (1) Tahkim komisyonları, bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında ortaya çıkan ihtilaflı konuların çözümünde karar almaya yetkilidir.

(2) Tespitine ihtiyaç duyulan durumlar için tespit ve keşif komisyonlarını görevlendirir.

(3) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında il/ilçe müdürlüğünün intikal ettirdiği konuları inceler ve gerekiyorsa yerinde tespit yaparak karara bağlar.

(4) İl tahkim komisyonları il genelinde yetkili olup merkez ilçede, ilçe tahkim komisyonlarının görevlerini de yapar.

İl/ilçe keşif komisyonlarının görevleri

MADDE 10- (1) İl/ilçe keşif komisyonları üretim izni başvurusu yapan çiftçilerin Bakanlık kayıt sistemlerine kayıtlı olmayıp kadastro geçmemiş alanlarda beyan ettiği yeni araziler, ağaçlandırma amacıyla ormandan tahsis edilen alanlar ile daha önce arazi keşfi yapıldığı halde tahkim komisyonunca yeniden keşif yapılmasına lüzum görülen arazilerde yerinde keşif yapar ve keşif raporu düzenler.

(2) Yapılacak keşif çalışmalarında; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün bu alanlara yönelik çalışmalarından, uydu görüntülerinden, hava fotoğraflarından, orman amenajman planları veya her nevi haritalardan, köy sınırları kayıt defterlerinden ve diğer kamu kurumlarından elde edilecek her türlü bilgi ve belgelerden, coğrafi bilgi sistemlerinden ve diğer elektronik kayıt sistemlerinden faydalanılır.

(3) Tarımsal üretim planlamasına esas olmak üzere il/ilçe müdürlükleri tarafından verilen görevleri yapar.

İl/ilçe tespit komisyonlarının görevleri

MADDE 11- (1) Üretim planlamasına esas ürün veya ürün gruplarında Bakanlık kayıt sistemine kayıtlı olmayan tarımsal faaliyetlerin yerinde tespitini yapar ve tutanak altına alır.

(2) İhtilaflı konu ve faaliyetlerin tespitini yapar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarımsal Üretimin Planlanması ve Üretim İzinlerinin Verilmesi

Bitkisel üretimin planlanması

MADDE 12- (1) Bitkisel üretimin planlanması; kalkınma planları, orta vadeli programlar, Bakanlık stratejik planları ve kuraklık yönetim planlarını dikkate alarak, sulama durumu, arz ve talep dengesi, yeterlilik oranı, nüfus projeksiyonları, ekim veya dikim alanı, üretim, fiyat, ihracat, ithalat ve tüketim değişkenleri için geçmiş dönemleri kapsayan istatistiki verilerin değerlendirilmesi suretiyle yapılır.

(2) Tarım havzası veya işletme bazında asgari ve azami üretim miktarları ile ürün veya ürün gruplarının belirlenmesinde aşağıdaki verilerden yararlanılır:

a) İklim, toprak, su, topografya, arazi sınıflandırması verileri kullanılarak oluşturulan ürün uygunluk alanı haritaları.

b) Ürün veya ürün grubu, alan, üretim, tüketim ve dış ticaret verilerinin değerlendirildiği istatistiki veriler.

c) Arazinin sulama imkânları, taban suyu seviyesi, toprak kullanma kabiliyeti ve yağış durumunu dikkate alarak uygulanmak zorunda olan asgari münavebe planı.

ç) İlgili kurum ve kuruluşlardan temin edilen iklim değişikliğinin su kaynaklarına etkisi, su potansiyeli ve yeraltı su kısıtı olan alan bilgileri.

d) CBS, uzaktan algılama ve uydu görüntüleri.

(3) Tarım havzası veya işletme bazında tarım parsellerine ait arazi sınıflandırılması, toprak, topografya ve sulama durumuna ilişkin veriler CBS tabanlı olarak ilgili genel müdürlükten temin edilerek, bitkisel üretimin planlaması ve ürün veya ürün gruplarının belirlenmesine yönelik çalışmalar Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yapılır.

Bitkisel üretim izinlerinin verilmesi

MADDE 13- (1) Cumhurbaşkanı kararı ile ilan edilen tarım havzaları ve bu havzalardaki ürün deseni göz önüne alınarak, tarım havzası veya işletme bazında üretim izinleri verilir. Üretimine izin verilen ürün ve ürün gruplarının asgari ve azami ürün miktarları Kurul tarafından belirlenir ve üretim yılı öncesinde Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından il müdürlüklerine bildirilir. Ayrıca kurumsal internet siteleri ve mahalli iletişim araçlarını kullanmak sureti ile il müdürlükleri tarafından ilan edilir.

(2) Bakanlıkça belirlenen ürün veya ürün gruplarının üretimine başlanmadan önce il/ilçe müdürlüklerinden izin alınır.

(3) **(Değişik:RG-2/7/2025-32944)** Ormandan tahsis edilen ağaçlandırma alanları ile 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen dikili tarım arazilerinde asgari tarımsal arazi büyüklüğü altında kalan alanlar hariç olmak üzere eğimi yüzde altının altında olan arazilerde yeni meyve bahçesi tesisine izin verilmez. 5403 sayılı Kanunda belirtilen büyük ova koruma alanlarında asgari tarımsal arazi büyüklüğü aranmaksızın eğimi yüzde altının altında olan arazilerde yeni meyve bahçesi tesisine izin verilmez. Ancak, aşağıda belirtilen şartlar kapsamında il planlama kurulu kararıyla belirlenen alanlara, Kurul tarafından onaylanması halinde havza veya işletme bazında izin verilebilir:

a) İşlemeli tarıma uygun olmayan yerler.

b) Arazinin bulunduğu en küçük yerleşim birimi olan köy veya mahallede, çayır mera hariç toplam tarım alanının yüzde seksenden fazlasının dikili tarım alanı olduğu yerler.

(4) Yeni bahçe tesisi kurma koşullarını haiz olması halinde, Türkiye İstatistik Kurumu kayıtlarında son yıla ait yeterlilik oranı yüzde yüzelli ve üzeri olan ürünler için Kurulun aksine bir kararı olmadığı müddetçe bahçe tesisine izin verilmez. Kurul, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlar ve ihracat durumunu da değerlendirerek ürün veya ürün grupları ile havza veya işletme bazında yeni bahçe tesisine izin verebilir.

(5) Mevcut bağ ve bahçenin sökülerek farklı bir türle tesis edilmesine yönelik başvurular **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulunun gerekçeli raporu değerlendirilerek Kurul tarafından karara bağlanır. Kurul, ihtiyaç halinde başvurular için **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulunun teklifi üzerine belirlenen türlerde havza bazında genel bir karar alabilir.

(6) Damızlık parseller dâhil olmak üzere sertifikalı tohumluk üretimi yapılan alanlarda bu Yönetmelik hükümleri saklı kalmak kaydıyla tohumculuk mevzuatı çerçevesinde izinlendirme yapılır.

(7) Sulu tarım yapılan araziler için ihtiyaç halinde üretimde kullanılan suyun tahsisinde yetkili kurum veya kuruluşlardan bilgi, belge veya onay istenebilir.

(8) Kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı ortakları, belediyeler ve il özel idareleri bitkisel üretime yönelik proje veya uygulamalarında bu Yönetmelik hükümlerine tabidir.

(9) Üretim izni verilmesinde aşağıdakilere öncelik verilir:

a) Sözleşmeli üretim, organik tarım ve iyi tarım uygulamaları yapılan alanlar.

b) Hayvancılık işletmelerinin kendi ihtiyaçlarına yönelik yem üretimleri.

c) Tarla içi modern sulama sistemleri kullanılarak yapılan üretimler.

- ç) Özel mevzuatı çerçevesinde münavebe zorunluluğu olan ürünler.
d) Çiftçi örgütleri tarafından ortak üretim alanlarında yapılan üretimler.

Hayvansal üretimin planlanması

MADDE 14- (1) Hayvansal üretim planlaması; kalkınma planları, orta vadeli programlar ve Bakanlık stratejik planları dikkate alınarak iklim koşulları, arazi yapısı, işletme büyüklüğü, mevcut hayvan varlığı, kaba yem ihtiyacının karşılanma oranı, mera varlığı, su ihtiyacı, nüfus projeksiyonları ile iç ve dış talep verilerinin değerlendirilmesi suretiyle yapılır.

(2) Hayvansal üretimin planlaması ile ürün veya ürün gruplarının belirlenmesine ilişkin iş ve işlemler, Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yapılır.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı ortakları, belediyeler ve il özel idareleri hayvansal üretime yönelik proje veya uygulamalarında bu Yönetmelik hükümlerine tabidir.

Hayvansal üretim izinlerinin verilmesi

MADDE 15- (1) Kurul tarafından belirlenen ürün veya ürün gruplarının asgari ve azami ürün miktarları Kurul tarafından belirlenir ve üretim öncesinde Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından il müdürlüklerine bildirilir. Kurumsal internet siteleri ve mahalli iletişim araçlarını kullanmak sureti ile il müdürlükleri tarafından ilan edilir.

(2) **(Değişik:RG-2/7/2025-32944)** Zati ihtiyaç haricinde kurulacak ticari amaçlı yeni işletmelerde Kurul tarafından belirlenen ürün veya ürün gruplarının üretimine başlanılmadan önce il/ilçe müdürlüklerinden izin alınır.

(3) Üretim izni verilmesinde aşağıdakilere öncelik verilir:

- a) Sözleşmeli üretim, organik tarım ve iyi tarım uygulamaları yapılan işletmeler.
- b) Ana sözleşmesinde hayvancılık faaliyeti olan çiftçi örgütleri tarafından ortak yapılan üretimler.
- c) Bakanlık ıslah programlarına kayıtlı veya soy kütüğüne üye damızlıkçı ve/veya ari işletmeler.

Su ürünleri üretiminin planlanması

MADDE 16- (1) Su ürünleri üretimi planlaması; kalkınma planları, orta vadeli programlar ve Bakanlık stratejik planları dikkate alınarak; arz ve talep dengesi, üretim, ihracat, ithalat, avlanabilir stok durumu, nüfus projeksiyonları, bilimsel çalışmalar, çevresel değişkenler ve sosyo-ekonomik etkenler ile uluslararası yükümlülükler ve istatistiki verilerin değerlendirilmesi suretiyle yapılır.

(2) Su ürünleri üretiminin planlaması ile ürün veya ürün gruplarının belirlenmesine ilişkin iş ve işlemler, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yapılır.

(3) Üretim planlaması yapılacak ürün veya ürün grupları aşağıdaki kısıtlara göre belirlenir:

a) Su ürünleri yetiştiriciliğinde aşağıdaki veriler dikkate alınır:

- 1) Bakanlıktan onaylı proje kapasite miktarı.
- 2) Su ürünleri yetiştiriciliği bölgeleri ve üretime açılacak yeni alanlar.
- 3) Bölgesel veya tür bazlı üretim miktarı.

4) Arz ve talep durumu.

5) Dış ticaret verilerinin değerlendirildiği istatistiki veriler.

b) Su ürünleri avcılığında aşağıdaki veriler dikkate alınır:

- 1) Balıkçı gemisi sayısı, bölgesel filo dağılımı ve kullanılan av araçlarının durumu.
- 2) Avlanabilir miktar ve bölgesel balıkçılık uygulamaları.
- 3) Ekolojik ve/veya ekonomik öneme sahip türlerin stok durumu.
- 4) Ekosisteme zararlı türlerin stok durumu ve dağılımı.
- 5) Uluslararası kuruluşlar ile bölgesel balıkçılık yönetim örgütlerinin kararları.
- 6) Bilimsel, çevresel ve sosyoekonomik durumu.

Su ürünleri üretim izinlerinin verilmesi

MADDE 17- (1) Yeni kurulacak olan yetiştiricilik işletmeleri ile mevcut işletmelerdeki proje değişiklikleri için yapılan üretim izni başvuruları 29/6/2004 tarihli ve 25507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği kapsamında yürütülür.

(2) Balıkçı gemisi yetkilileri tarafından yapılacak üretim izni başvuruları, 10/3/1995 tarihli ve 22223 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Ürünleri Yönetmeliği kapsamında yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Üretim Planlamasında Başvuruların Alınması, Değerlendirmesi ve Kontrolü

Başvuruların alınması ve değerlendirme

MADDE 18- (1) Bakanlığın ilgili kayıt sistemine başvuran çiftçilerden ilave başvuru istenmez. Başvurusu alınan çiftçilerin durumu bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde incelenerek uygun olmayanlar en fazla on beş gün içerisinde çiftçiye bildirilir. Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarına göre yapılan başvurular en fazla otuz gün içerisinde sonuçlandırılır.

(2) Üretim izni uygun görülmeyen çiftçiler, talepleri halinde Bakanlığın ilgili kayıt sisteminde belirtilen başvuru tarihlerine göre üretim planlamasına dair yeniden müracaatta bulunabilir.

(3) Çiftçiler/üreticiler/yetiştiriciler, Bakanlıkça belirlenen kayıt sistemlerine kayıt oldukları il/ilçe müdürlüklerine şahsen, yasal temsilcileri aracılığıyla veya e-Devlet kapısı üzerinden başvuruda bulunabilir. Bu başvuruların faaliyet alanına göre ekim, dikim öncesinde veya yetiştiriciliğe başlamadan en az on beş gün önce yapılması esastır.

(4) Birden fazla il veya ilçede arazisi veya işletmesi bulunan çiftçi başvurularının değerlendirilmesi, arazinin veya işletmenin bulunduğu il veya ilçe müdürlüklerince ayrı ayrı yapılır ve sonucu kayıtlı olduğu il veya ilçe müdürlüğüne bildirilir.

(5) Mücbir sebeplerden kaynaklanan üretim bilgisi değişiklikleri, mücbir sebebin ortaya çıkmasını takip eden on beş gün içerisinde dilekçe veya e-Devlet kapısı üzerinden yapılabilir.

(6) Planlı tarımsal üretim kapsamında yer alan çiftçilerin tarımsal üretim yaptıkları işletmenin el değiştirmesi halinde, değişiklik otuz gün içerisinde il/ilçe müdürlüğüne bildirilir ve tarımsal üretime devam eden çiftçi bu Yönetmelik hükümlerine tabi olur.

Kontrol

MADDE 19- (1) Kontrol işlemi; yazılı belge, plan, defter, rapor, kayıt, arazi, işletme ve gözlemleri içerir. Kontrol işlemi yapmaya il/ilçe müdürlükleri yetkilidir. Kontrol edilecek üretim alanı ve işletmelerin önceliği, sayısı ve sıklığı il/ilçe müdürlüğünce belirlenir.

(2) İl/ilçe müdürlükleri, Bakanlık kayıt sistemleri, CBS, uzaktan algılama veya saha ziyaretleriyle kontrol yapar. İhtiyaç halinde elektronik kayıt sistemlerinden de yararlanır. Yapılan kontroller kayıt altına alınır.

(3) İl/ilçe müdürlükleri tarafından, her üretim yılında tarım işletmelerinin kontrolü sağlanarak, 5488 sayılı Kanunun 7 nci maddesine aykırı faaliyette bulunanlar tespit edilir, idari yaptırımların uygulanması için mahalli mülki amire sunulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer hükümler

MADDE 20- (1) Bu Yönetmelik hükümleri, ruhsatlı üretime ve özel mevzuata tabi üretimler için ilgili mevzuatındaki hükümleri saklı kalmak koşulu ile uygulanır. Ar-Ge amaçlı üretimlerde bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

(2) Özel kanunlarla belirlenmiş ruhsata veya izne tabi ürünler ile **(Değişik ibare:RG-2/7/2025-32944)** il planlama kurulu tarafından miktarı belirlenen zati ihtiyaçlar için yapılan üretimlerde bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

(3) Bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapılacak iş ve işlemlerde kamunun envanterinde bulunan ve Bakanlık kayıt sistemine entegre olan belgeler çiftçiden talep edilmez.

Geçici hüküm

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce tesis edilmiş dikili alanlardaki çok yıllık bitkiler ile kurulu olan işletmeler için bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 21- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	14/9/2023	32309
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	2/7/2025	32944